Valtiopäivä

Välikysymys

Eduskunta äänestää välikysymyksestä *arjen kustannuksista*

Eduskunta keskusteli 340 minuuttia siitä, miten suomalaiset pärjäävät polttoaineiden, sähkön, asumisen, ruoan ja terveydenhuollon kallistuessa. Välikysymyksen tekijöiden mukaan hallituksen toimet ovat olleet hajanaisia ja riittämättömiä. Asiasta äänestetään keskiviikkona kello 14.

LIIKENNE
Liikenne- ja viestintävirastosta tulee työkoneiden hyväksyntä- ja markkinavalvontaviranomainen.

ASUMINEN
Valiokunnan mukaan EU-ehdotus kaventaisi kuntien harkintavaltaa asuntopolitiikassa.

OIKEUS
Perustuslakivaliokunta kuulee asiantuntijoita varmuusvankeudesta ja elinkautisvankien vapauttamisesta.

Kuva on luotu tekoälyllä.

PÄIVÄN PÄÄJUTTU

Eduskunta äänestää välikysymyksestä arjen kustannuksista

Eduskunta keskusteli 340 minuuttia siitä, miten suomalaiset pärjäävät polttoaineiden, sähkön, asumisen, ruoan ja terveydenhuollon kallistuessa. Välikysymyksen tekijöiden mukaan hallituksen toimet ovat olleet hajanaisia ja riittämättömiä. Asiasta äänestetään keskiviikkona kello 14.

Eveliina Heinäluoman (sd) ja muiden edustajien välikysymys arvostelee sosiaaliturvaleikkauksia, 60 miljoonan euron polttoainepakettia ja yhteisöveron keventämistä. Heinäluoman mukaan hallituksen polttoainesopu heikentää ensi vuonna useimpien työn perässä liikkuvien palkansaajien asemaa. Valtioneuvoston vastaukseen ympäristö- ja ilmastoministeri Sari Multala sai kymmenen minuutin puheenvuoron. Hänen mukaansa hallitus on vahvistanut työssäkäyvien ostovoimaa veronkevennyksillä ja rahoittaa kohdennetun polttoainetuen säästämällä muualta eikä lisävelalla. Valtiovarainministeri Riikka Purra vaati SDP:tä kertomaan, miten se rahoittaisi noin 250 miljoonan euron polttoainepakettinsa. Markku Siposen (kesk) mukaan asiakasmaksujen korotukset nostavat leikkauksen ja sairaalahoidon enimmäislaskun 125 eurosta 484 euroon. Sosiaali- ja terveysministeri Wille Rydman korosti, että suojakeinot ovat edelleen käytössä. Puheenvuoroja käytettiin 129, joista 79 oli vastauspuheenvuoroja. Keskustelu päättyi ja käsittely keskeytettiin. Täysistunnossa toimitetaan enää äänestykset.

VK 6/2026 vp · ruoka · elinkustannukset · kotitaloudet

SALISSA PÄÄTETTIIN

Välikysymys arjen kustannusten noususta eteni äänestykseen

Välikysymyksessä arvostellaan hallituksen toimia polttoaineiden, sähkön, asumisen, ruoan ja terveydenhuollon kallistumista vastaan. Valtioneuvosto antoi vastauksensa ja asiasta käytettiin 129 puheenvuoroa.

Keskustelu päättyi ja käsittely keskeytettiin ainoassa käsittelyssä. Äänestykset toimitetaan 4.11.2026 kello 14.

VK 6/2026 vp · ruoka · elinkustannukset · kotitaloudet

Johan Kvarnström vapautettiin Kansaneläkelaitoksen valtuutetun varajäsenen tehtävästä

Johan Kvarnström pyysi vapautusta tehtävästään valtuutettu Anna-Kristiina Mikkosen varajäsenenä. Hänen tilalleen valitaan uusi varajäsen täydennysvaalilla 4.11.2026 kello 14.

Vapautuspyyntö hyväksyttiin ainoassa käsittelyssä.

VAP 46/2026 vp

1 Valiokunta puoltaa työkoneiden ja ajoneuvopäästöjen uusia sääntöjä

Liikenne- ja viestintävaliokunta puoltaa lakimuutoksia, jotka täydentävät EU:n sääntöjä liikkuvista työkoneista ja ajoneuvojen päästöistä. Työkoneita ovat esimerkiksi kaivinkoneet ja sadonkorjuukoneet. Päästöjen manipuloinnista voidaan määrätä seuraamusmaksu myös riippumattomalle korjaus- tai huoltoalan toimijalle. Valiokunta täsmensi uhkasakkoa, teettämisuhkaa ja seuraamusmaksuja koskevia pykäliä. Se ehdottaa yhden lakiehdotuksen hyväksymistä muutettuna ja neljän muuttamattomana. Muutokset tulevat voimaan pääosin 29.11.2026, jolloin ensimmäiset Euro 7 -asetuksen vaatimukset tulevat sovellettaviksi.

Kuljettajaa avustavan järjestelmän käyttö ei vähennä kuljettajan velvollisuuksia ja korjaus- tai huoltoalan toimija voi saada seuraamusmaksun päästöjen manipuloinnista.

LiVM 11/2026 vp · tyyppihyväksyntä · moottoriajoneuvot · katsastus

Valmistelu: liikenne- ja viestintäministeriö 30.10.2025 alkaen · 18 lausuntoa 2.11. mennessä · Hankeikkuna LVM049:00/2025

2 Valiokunta varauksellinen EU:n lyhytvuokrausehdotukseen

Komissio ehdottaa yhteisiä EU-ehtoja sille, milloin jäsenvaltiot voivat asuntopulan vuoksi rajoittaa asuntojen lyhytvuokrausta tai muuta kuin vakituista käyttöä. Ympäristövaliokunta tukee valtioneuvoston varauksellista kantaa. Sen mukaan ehdotus kaventaisi Suomen ja kuntien tosiasiallista harkintavaltaa asunto-, kaupunki- ja maapolitiikassa sekä kaavoituksessa. Valiokunta pitää hinta-tulosuhteen kynnysarvoon 8 perustuvaa asuntopulan määrittelyä liian kaavamaisena ja haluaa lyhytvuokrausrekisterin käyttöönoton säilyvän vapaaehtoisena. Se esittää, että suuri valiokunta tarkastelee ehdotusta toissijaisuusperiaatteen kannalta.

Kyse on siitä, kuinka vapaasti Suomi ja kunnat voisivat itse päättää lyhytvuokrauksen rajoituksista.

YmVL 33/2026 vp · asuntopula · lyhytvuokraus · saatavuus

3 Varmuusvankeus ja elinkautisvankien vapauttaminen perustuslakivaliokunnassa

Hallitus esittää lainsäädäntöä varmuusvankeudesta ja elinkautisvankien vapauttamismenettelyn muuttamisesta. Perustuslakivaliokunta kuulee asiantuntijoita keskiviikkona kello 8.30 ja antaa lakivaliokunnalle lausunnon mietintöluonnoksesta. Kuultavina ovat muun muassa Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen entinen tuomari Pauliine Koskelo, professori Sakari Melander ja lakivaliokunnan puheenjohtaja Juho Eerola. Valiokunta päätti kutsua kuultavaksi myös professori Elina Pirjatanniemen. Kokouksessa päätetään kuulemisen jatkamisesta tai lopettamisesta ja käydään valmistava keskustelu.

Esitys koskee suoraan vankien vapautta ja vapauttamismenettelyä.

HE 14/2026 vp · elinkautinen vankeus · henkirikokset · rikoksen uusiminen

Valmistelu: oikeusministeriö 16.8.2023 alkaen · 50 lausuntoa 2.11. mennessä · Hankeikkuna OM077:00/2023

4 Voiko viranomaisen virhe johtaa työttömyysetuuden takaisinperintään?

Kirjallisessa kysymyksessä tiedustellaan, vastaako työttömyysturvalain tarkoitusta tulkinta, jonka mukaan aiheettomasti maksettu työttömyysetuus peritään pääsääntöisesti takaisin viranomaisen virheestä huolimatta. Kysymys koskee koulutusta vailla olevia nuoria, joilla on velvollisuus hakea opiskelupaikkaa. Taustalla on kansalaisen toimittama sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnan päätös. Kuvatussa tapauksessa etuutta määrättiin takaisinperittäväksi edelliseltä vuodelta tuhansia euroja. Hallitukselta kysytään, mihin toimiin se on valmis.

Asianomaisen ministerin on vastattava, voiko viranomaisen virhe jatkossakin johtaa sosiaaliturvaetuuden takaisinperintään.

KK 464/2026 vp

5 Ensimmäiset lentoliikennesopimukset Brasilian ja Perun kanssa etenevät

Liikenne- ja viestintävaliokunta ehdottaa, että eduskunta hyväksyy Suomen ensimmäiset lentoliikennesopimukset Brasilian ja Perun kanssa muuttamattomina. Sopimukset antavat lentoyhtiöille vastavuoroisen vapauden lentää maiden yli, niiden välillä ja kautta sekä niistä kolmanteen maahan. Niihin sisältyy kansainvälisen käytännön mukaisia vero- ja maksuvapautuksia. Sopimukset tulevat voimaan toisen kuukauden ensimmäisenä päivänä myöhäisemmän diplomaattisen ilmoituksen antamisesta. Valiokunta antoi mietintönsä 3.11.2026.

Suomen ja kummankin maan nimetyt lentoyhtiöt saavat uusia liikennemahdollisuuksia.

LiVM 12/2026 vp, LiVM 13/2026 vp
Valmistelu: liikenne- ja viestintäministeriö 9.6.2026 alkaen · 9 lausuntoa 2.11. mennessä · Hankeikkuna LVM028:00/2026

SALIN TUNNELMA

129 puheenvuoroa · 79 vastauspuheenvuoroa · 5 h 40 min

Keskustelu oli kiistanalainen: 129 puheenvuorosta 79 oli vastauspuheenvuoroja. Eniten vastattiin perussuomalaisten ja SDP:n välillä. Myös keskusta ja kokoomus vastasivat usein SDP:lle. Kiistaa herättivät polttoainepaketti, asiakasmaksut ja opposition esitysten rahoitus. Yhteisiä näkemyksiäkin löytyi: Mika Lintilä (kesk) ja Oskari Valtola (kok) esittivät säävarman sähköverkon määräajan siirtämistä, ja ministeri Sari Multala suhtautui pidentämiseen myönteisesti. Mira Nieminen (ps) piti huolta arjen kustannuksista aiheellisena ja Pauli Kiuru (kok) kuvasi arjen huolia vakaviksi.

SALIN LINJAT

SD Hallituksen toimet ovat riittämättömiä ja polttoainepaketti heikentää useimpien työmatkavähennyksen käyttäjien asemaa. Puolue palauttaisi suojaosat ja kahden viikon hoitotakuun, parantaisi työmatkavähennystä ja kohtuullistaisi asiakasmaksuja.

KESK Keskusta ei pidä polttoainepakettia riittävänä eikä hyväksy asiakasmaksujen korotuksia. Se ehdottaa datakeskuksille lisämaksuja ja kotitalouksien sähköveron poistamista.

PS Puhujien mukaan SDP:n ja muun opposition vero- ja ilmastolinja nostaisi arjen kustannuksia. Hallituksen kerrotaan alentaneen polttoaineen ja ajoneuvojen veroja 300 miljoonalla eurolla.

KOK Puolue korostaa työn verotuksen keventämistä ja ostovoiman paranemista kahdeksalla kymmenestä. SDP:ltä vaaditaan kertomaan esitystensä rahoitus.

VIHR Tuen pitäisi kohdistua ihmisille eikä polttoaineille. Puolue palauttaisi suojaosat, laskisi asiakasmaksuja ja kiihdyttäisi irtautumista fossiilisista polttoaineista.

VAS Hallituskauden katsotaan syventäneen köyhyyttä leikkausten ja rikkaiden veronalennusten vuoksi. Puolue palauttaisi suojaosat ja työttömyysturvan lapsikorotuksen.

KD Puolue katsoo puolustaneensa perheitä ja pienimpiä eläkkeitä taloutta tasapainotettaessa. Opposition pitäisi sen mukaan kertoa, miten esitykset rahoitettaisiin.

R Ongelmien juurien katsotaan olevan kaukana Suomesta eikä opposition arvioida tarjoavan konkreettisia esityksiä. Ryhmä pitää valitettavana, ettei hallitus selvittänyt polttoaineen arvonlisäveron väliaikaista alentamista.

LIIK Puolue näkee ongelmana johtajuuden puutteen. Velkajarrun sijaan se vaatii uskottavaa pitkäjänteistä kasvuohjelmaa ja rakennemuutoksia.

EVELIINA HEINÄLUOMA (SD)

RIIKKA PURRA (VALTIOVARAINMINISTERI)

> Hallituksen polttoainesopu heikentää ensi vuonna useimpien työn perässä liikkuvien palkansaajien asemaa. Riitelyn sijaan tarvitaan toimia.

> PETTERI ORPO (PÄÄMINISTERI)
> Talouskasvu luo työpaikkoja ja on ainoa keino huolehtia heikoimmista.

> MINJA KOSKELA (VAS)
> Sosiaaliturvaleikkaukset ja asiakasmaksujen korotukset ajavat ihmisiä pakkomuuttoihin ja leipäjonoihin. Seurauksena Suomeen on palannut nälkä.

> Palkansaajien verotus kevenee ja ostovoima paranee. SDP:n pitäisi kertoa, miten se rahoittaisi noin 250 miljoonan euron polttoainepakettinsa.

> MARKKU SIPONEN (KESK)
> Keskusta ei hyväksy korotuksia, jotka nostavat leikkauksen ja sairaalahoidon enimmäislaskun 125 eurosta 484 euroon.

MEDIA JA SALI

Arjen kustannuksia koskeva välikysymys nousi laajasti seurattuihin medioihin ja otsikoissa korostui hallituksen ja opposition yhteenotto. Päivän muut eduskunta-asiat eivät näkyneet seurattujen medioiden jutuissa.

Välikysymys arjen kustannuksista kehystyi yhteenotoksi LAAJA

Yle kuvasi keskustelua hallituksen ja opposition ”voimainkoitokseksi”, Helsingin Sanomat ”nahisteluksi” ja Iltalehti nosti otsikkoon syytöksen, jonka mukaan autoilijoiden kohtelu on ”härskiä”. Jutut ovat linjassa salin pääviestien kanssa: SDP:n Eveliina Heinäluoman mukaan hallituksen toimet ovat riittämättömiä ja perussuomalaisten Riikka Purra syytti SDP:tä välinpitämättömyydestä kustannusten nousua kohtaan. Otsikoissa painottui kiista, kun salissa puolueet esittivät myös omia keinojaan, kuten suojaosien palauttamista ja kotitalouksien sähköveron poistamista.

Helsingin Sanomat 3.11.: Välikysymys | Eduskunnan keskustelu arjen rahanmenosta muuttui nahisteluksi
Iltalehti 3.11.: ”Onhan tämä härskiä” – Hallitukselle rankka syytös autoilijoiden pettämisestä
Yle 3.11.: Suora lähetys: hallitus ja oppositio ottavat yhteen bensan, terveydenhoidon ja sähkön hinnasta

VK 6/2026 vp

Varmuusvankeus ja elinkautisvankien vapauttaminen

EI NÄKYNYT

Hallituksen esitys ei näkynyt seurattujen medioiden jutuissa. Esitys on perustuslakivaliokunnassa, joka kuulee asiantuntijoita keskiviikkona ja antaa lausunnon lakivaliokunnalle.

HE 14/2026 vp

EU:n lyhytvuokrausehdotus ympäristövaliokunnassa

EI NÄKYNYT

Ympäristövaliokunnan kanta EU:n lyhytvuokrausehdotukseen ei näkynyt seurattujen medioiden jutuissa. Valiokunnan mukaan ehdotus kaventaisi Suomen ja kuntien tosiasiallista harkintavaltaa asunto-, kaupunki- ja maapolitiikassa sekä kaavoituksessa. Helsingin Sanomien jutussa lyhytvuokra-asunnot olivat esillä poliisin paritustutkinnan yhteydessä.

YmVL 33/2026 vp

Työttömyysetuuden takaisinperintä viranomaisen virheen jälkeen EI NÄKYNYT

Kirjallinen kysymys ei näkynyt seurattujen medioiden jutuissa. Se koskee koulutusta vailla olevia nuoria ja tulkintaa, jonka mukaan aiheettomasti maksettu etuus peritään pääsääntöisesti takaisin viranomaisen virheestä huolimatta.

KK 464/2026 vp

Työkoneiden ja ajoneuvopäästöjen uudet säännöt EI NÄKYNYT

Liikenne- ja viestintävaliokunnan mietintö ei näkynyt seurattujen medioiden jutuissa. Valiokunta puoltaa lakimuutoksia, joiden mukaan päästöjen manipuloinnista voidaan määrätä seuraamusmaksu myös riippumattomalle korjaus- tai huoltoalan toimijalle.

LiVM 11/2026 vp

Jäi uutisoinnin ulkopuolelle. Suomen ensimmäiset lentoliikennesopimukset Brasilian ja Perun kanssa eivät näkyneet seurattujen medioiden jutuissa.

Seuranta 28.10.–3.11.: kotimainen media, 3268 verkkojuttua.

TULOSSA

- **4.11.2026 klo 11** Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta käsittelee yrittäjän eläkelain muutoksia.
- **4.11.2026 klo 11.15** Hallintovaliokunnassa esitellään ampuma-aselain muutoksia koskeva mietintöluonnos.
- **4.11.2026 klo 14** Täysistunto äänestää välikysymyksestä arjen kustannusten noususta.
- **4.11.2026 klo 14** Täysistunnossa lähetekeskustelu poliisilain ja siviilitiedustelua koskevan lain muutoksista.
- **4.11.2026 klo 14** Kansaneläkelaitoksen valtuutettujen täydennysvaali; ehdokaslistat jätettävä viimeistään kello 11.
- **10.11.2026 klo 11** Valtiovarainvaliokunnan jaosto kuulee ministeri Lulu Rannetta vuoden 2027 talousarviosta.

LYHYESTI

- Laki järjestäytyneen rikollisuuden hallinnollisesta torjunnasta on täysistunnon päiväjärjestyksessä keskiviikkona. HE 265/2026 vp
- Sosiaalihuoltolain muutokset ovat perustuslakivaliokunnan esityslistalla keskiviikkona. HE 180/2026 vp
- Työelämävaliokunta kuuli järjestöjä ja asiantuntijoita yhteistoimintalain muuttamisesta. HE 254/2026 vp
- Maa- ja metsätalousvaliokunta kuuli asiantuntijoita EU:n metsäkatoasetuksen valvonnasta ja seuraamuksista. HE 236/2026 vp
- Työelämävaliokunta kuuli kahden ministeriön asiantuntijoita yrittäjän eläkelain muutoksista. HE 245/2026 vp
- Muun muassa Vestman (kok), Lohikoski (vas) ja Suhonen (sd) kieltäisivät rakentamisen valmistelun ennen ympäristöarviointia. LA 44/2026 vp
- Ulkoasiainvaliokunnalla ei ole huomauttamista Suomen linjaan EU:n Sahelin turvallisuusaloitteesta. UTP 47/2026 vp
- Komissio ehdottaa palauttamisasioiden asianhallinnan digitalisointia; asia tuli eduskunnassa vireille 29.10.2026. TS 67/2026 vp

Aineisto: 44 eduskunnan asiakirjaa, joista 38 analysoitu ja 6 vain PDF:nä; 129 puheenvuoroa.

KAIKKI PUHEENVUOROT PUOLUEITTAIN

Jokaisesta puheenvuorosta on tässä yhden virkkeen tiivistelmä sen yleisteemasta. Puheenvuorot ovat kokonaisuudessaan täysistuntojen pöytäkirjoissa.

KOK 17 puheenvuoroa

Pia Kauma VK 6/2026 vp Työn verotusta on kevennetty etenkin pieni- ja keskituloisilta, jotta palkalla pärjää; hintapiikkeihin vastataan kohdennetulla polttoainetuella sekä lisäämällä sähköntuotantoa.

Pia Kauma VK 6/2026 vp Ostovoima on parantunut kahdeksalla kymmenestä, polttoaineen kallistuminen johtuu Lähi-idän sodasta eikä velkaantuvalla Suomella ole varaa suurempiin tukiin, joten SDP:n on kerrottava toimiensa rahoitus.

Jukka Kopra VK 6/2026 vp SDP:n puheissa olleet viiden miljardin veronkorotukset pienentäisivät ostovoimaa, kun taas hallitus on keventänyt työn verotusta ja laskenut polttoaineen pumppuhintaa.

Timo Heinonen VK 6/2026 vp SDP:n on kerrottava talousohjelmansa julkistamisajankohta, sillä hallitus on keventänyt pieni- ja keskituloisten verotusta, kun taas SDP:n viiden miljardin veronkorotukset osuisivat palkansaajiin ja eläkeläisiin.

Heikki Vestman VK 6/2026 vp Kohtuuhintainen sähkö vaatii konkreettisia päätöksiä, kuten uudistetun ydinenergialain, sähköliittymien etusijan ja säätövoimaa markkinoille tuovan mekanismin, ja oppositio nosti itse aiemmin polttoaineveroa.

Pauli Kiuru VK 6/2026 vp Arjen huolet ovat vakavia, mutta verojen ja julkisen sektorin kasvattaminen heikentäisi hyvinvointiyhteiskuntaa, ja keskustelu jää abstraktiksi, kunnes SDP julkaisee säästölistansa.

Markku Eestilä VK 6/2026 vp Halpa sähkö ja hyvä siirtoverkko houkuttelevat investointeja, kulutus todennäköisesti kaksinkertaistuu kymmenessä vuodessa, joten yhteinen ydinvoimala olisi Googlen ja Fortumin etu ja sääsuojausvelvoitteen siirto alentaa siirtohintoja.

Susanne Päivärinta VK 6/2026 vp Välikysymys on ristiriitainen, koska SDP itse nostaisi suomalaisten arjen kustannuksia viiden miljardin veronkorotuksilla ja korotettu arvonlisävero kurittaisi suhteellisesti eniten pienituloisia.

Pauli Aalto-Setälä VK 6/2026 vp Välikysymyksen syytökset eivät ole täysin rehellisiä, sillä edellisellä hallituskaudella hinnat nousivat lähes 17 prosenttia ja reaaliansiot laskivat, kun taas nyt reaaliansiot ovat nousseet kuusi prosenttia.

Pia Kauma VK 6/2026 vp Kokoomus ei leikkaa maksussa olevia tai ansaittuja eläkkeitä; jatkuva turvautuminen valtion tukeen velkaannuttaa Suomea, joten ihmisten pitäisi tulla toimeen omalla työllään ja yrittämällä.

Juha Hänninen VK 6/2026 vp Pysyvin suoja köyhyyttä vastaan on työ, joten työnteon pitää aina kannattaa, verotus ei saa rangaista ahkeruudesta ja Suomeen on saatava uusia työpaikkoja.

Oskari Valtola VK 6/2026 vp Säävarman sähköverkon rakentamisen määräaikaa pitäisi pidentää vuodesta 2036 vuoteen 2044, mikä vähentäisi sähkönsiirtohintojen nousupainetta ja helpottaisi elinkustannuksia.

Susanne Päivärinta VK 6/2026 vp SDP:n välikysymys on ristiriitainen, koska puolueen veronkorotukset nostaisivat arjen kustannuksia ja heikentäisivät ostovoimaa, eikä suomalaisia pidä jakaa tavallisiin ja epätavallisiin.

Juha Hänninen VK 6/2026 vp Työ on paras turva köyhyyttä vastaan, joten hallituksen tärkein tehtävä on luoda työpaikkoja ja keventää työn verotusta eikä jakaa tukia velkarahalla.

Pertti Hemmilä VK 6/2026 vp Kustannuspaineet johtuvat pitkälti kansainvälisistä kriiseistä, mutta dieselin ja polttoöljyn verotuksen keventämistä pitäisi harkita ja ennakoitua suurempia verotuottoja kohdentaa polttoaineiden hinnannoususta eniten kärsiville.

Aleksi Jäntti VK 6/2026 vp SDP:llä on oma vastuunsa nykytilanteesta, ja se esittää lähes 400 miljoonan euron tukipakettia kertomatta uskottavaa rahoitusta, vaikka hallitus on vahvistanut ostovoimaa keventämällä työn verotusta.

Oskari Valtola VK 6/2026 vp Hintojen nousu koettelee koko Eurooppaa eikä kaikkea voi korvata velalla, joten apu on kohdistettava eniten tarvitseville ja uusille menoille osoitettava rahoitus.

PS 18 puheenvuoroa

Mauri Peltokangas VK 6/2026 vp SDP:n huoli arjen kustannuksista on ristiriitainen, koska puolueen omat esitykset nostaisivat polttoaineen hintaa sekä autoilijoiden ja maatalousyrittäjien kustannuksia.

Mauri Peltokangas VK 6/2026 vp SDP tuhoaisi kansalaisten taloudellisen liikkumavaran nostamalla veroja, jotka osuvat suoraan enemmistön suomalaisten lompakkoon ja arjen kustannuksiin.

Jenna Simula VK 6/2026 vp Keskusta ja muu oppositio ovat nostaneet autoilun kustannuksia ilmastopolitiikallaan, joten niiden on kerrottava, haluavatko ne tiukkoja ilmastotoimia vai suomalaisten edun asettamista etusijalle.

Juho Eerola VK 6/2026 vp Tavallisen työssä käyvän ostovoima on noussut tällä kaudella, kun taas opposition vaihtoehtobudjeteilla arjen kustannukset olisivat nyt korkeampia.

Arja Juvonen VK 6/2026 vp Arjen kustannus voi olla myös inhimillistä kärsimystä, joten hallitusta on kiitettävä terveyshankkeista, ja lisäksi on kysyttävä lääkäriin pääsyn paranemisesta ja kuntoutuksen jatkumisesta.

Sanna Antikainen VK 6/2026 vp SDP:n linja ansaitsee hylätyn arvosanan, koska puolue nostaisi polttoaine-, ajoneuvo- ja ruoan arvonlisäveroa ja rankaisisi siten tavallisia suomalaisia, kun hallitus on alentanut niitä.

Rami Lehtinen VK 6/2026 vp Keskusta hyväksyi itse päästökaupan laajentamisen ja jakeluvelvoitteen noston, eikä sen ehdottama päästökaupan myöhentäminen tuo säästöjä vaan lisää maatalouden kustannuksia ja byrokratiaa.

Mira Nieminen VK 6/2026 vp Huoli arjen kustannuksista on aiheellinen, mutta oppositiopuolueet ovat itse nostaneet niitä kunnianhimoisella ilmastopolitiikalla, kun taas hallitus on keventänyt polttoaine- ja ajoneuvoverotusta.

Jorma Piisinen VK 6/2026 vp Opposition lupaamille helpotuksille on kerrottava uskottava rahoitus, sillä SDP:n esitykset maksaisivat vähintään 232 miljoonaa euroa ja edessä on 8–11 miljardin euron sopeutustarve.

Merja Rasinkangas VK 6/2026 vp SDP:n ilmastopolitiikka nostaa elämisen, asumisen ja liikkumisen hintaa, mikä on ristiriidassa välikysymyksen kanssa, kun taas hallitus on laskenut auto- ja polttoaineveroa ja leikannut jakeluvelvoitteen nousua.

Jenna Simula VK 6/2026 vp Välikysymys ei osu maaliin, koska opposition vaihtoehdot nostaisivat polttoaineen ja ruoan hintaa ja lisäisivät kehitysapua, eikä SDP tai keskusta ole esittänyt omaa sopeutuslistaansa.

Teemu Keskisarja VK 6/2026 vp Sana demari peittelee SDP:n sosialismia, ja puolue on työläisten arjesta piittaamaton ääriliike verotuksessa sekä kehitysmaista tulevassa maahanmuutossa.

Pia Sillanpää VK 6/2026 vp SDP:n huoli arjen kustannuksista on ristiriidassa sen kustannuksia nostavan ilmastopolitiikan kanssa; julkista taloutta pitäisi sopeuttaa myös leikkaamalla maahanmuuton kustannuksista.

Mikko Lundén VK 6/2026 vp SDP arvostelee hallitusta esittämättä kunnon vaihtoehtoa, vaikka sen oma polttoaineveroa, jakeluvelvoitetta ja ajoneuvoveroa koskeva linja olisi kasvattanut autoilijoiden kustannuksia.

Mikko Lundén VK 6/2026 vp SDP on vastustanut hallituksen toimia, joita ilman arki olisi paljon kalliimpaa, eikä lisävelka tai lisäverot ole mikään vaihtoehto.

Rami Lehtinen VK 6/2026 vp Hallitus on alentanut polttoaineen ja ajoneuvojen veroja 300 miljoonalla eurolla, kun opposition vaihtoehdot eivät laske pumppuhintaa; suurempaa alennusta haluttiin, mutta kompromissi oli hyväksyttävä.

Rami Lehtinen VK 6/2026 vp Päästökaupan ulkopuolelle jääminen toisi maataloudelle kalliimman ja byrokraattisemman ratkaisun, joten hallituksen valmistelemat kompensaatiot ovat parempi vaihtoehto ja keskustan pitäisi kertoa omansa.

Mikko Lundén VK 6/2026 vp Oppositio lupaa perua hallituksen päätöksiä, mutta sen pitäisi esittää vaihtoehtobudjetti ja kertoa, mistä se ottaa yhdeksän miljardia euroa.

SD 39 puheenvuoroa

Eveliina Heinäluoma VK 6/2026 vp Hallituksen toimet tavallisten suomalaisten hyväksi ovat riittämättömiä, sillä polttoainepaketti ei juuri auta useimpia työmatka-autoilijoita, vaikka suurituloisille löytyy veronkevennyksiä.

Piritta Rantanen VK 6/2026 vp Hallitus suosii suurituloisia ja suuryrityksiä tavallisten suomalaisten kustannuksella, ja sen bensapaketti kiristää useimpien työmatkavähennyksen käyttäjien verotusta.

Piritta Rantanen VK 6/2026 vp Hallitus on unohtanut tavallisten suomalaisten arjen: työpaikkatavoitteen sijaan on tullut Euroopan suurin työttömyys ja pitkän työmatkan tekijöiden verotus kiristyy.

Antti Lindtman VK 6/2026 vp Hallituksen lupaama tuntuva paketti heikentää suurimman osan työmatkavähennystä käyttävien suomalaisten tilannetta, vaikka sen piti helpottaa sitä.

Tytti Tuppurainen VK 6/2026 vp Rahat tavallisten suomalaisten tukemiseen ovat loppu, koska hallitus antoi ennätykselliset veronalennukset varakkaimmille ja suuryrityksille, vaikka työttömyys on ennätyksellistä ja terveydenhuollon maksut nousevat.

Eveliina Heinäluoma VK 6/2026 vp Hallituspuolueiden riitelyn sijaan tarvitaan toimia, sillä hallituksen polttoainesopu heikentää ensi vuonna useimpien työn perässä liikkuvien palkansaajien asemaa.

Pia Viitanen VK 6/2026 vp Hallitus ei näe ihmisten huolta nousevista terveydenhuollon maksuista, vaan kokoomus ja perussuomalaiset kilpailevat lisäleikkauksilla, vaikka tavallisten ihmisten arkea pitäisi auttaa heti.

Kimmo Kiljunen VK 6/2026 vp Yli puoli miljoonaa eläkeläistä saa köyhyysrajaa pienempää eläkettä, silti kokoomus ja perussuomalaiset aikovat leikata eläkkeitä, vaikka niihin on vannottu olla koskematta.

Tytti Tuppurainen VK 6/2026 vp Valtiovarainministerin pitää vastata, miksi bensapaketti kiristää pitkää työmatkaa ajavien verotusta ensi vuonna ja minkä arvosanan hän antaa paketille.

Piritta Rantanen VK 6/2026 vp Terveydenhuollon asiakasmaksujen korotukset voivat tuoda perheille satojen eurojen lisälaskuja, eivätkä suojakeinot auta sairaita, joilta puuttuu voimavaroja seurata esimerkiksi maksukaton täyttymistä.

Krista Kiuru VK 6/2026 vp Köyhyys lisääntyy eivätkä kaikki pärjää, joten hallituksen on selvitettävä, onko ihmisiltä vaadittu liikaa, ja korjattava sosiaaliturvaa sekä kohtuuttomia asiakasmaksuja.

Eveliina Heinäluoma VK 6/2026 vp Arvosanat ovat peräisin perussuomalaisilta itseltään, ja bensapaketti on floppi, joka osoittaa, ettei hallituksella ole tahtoa parantaa tavallisten suomalaisten arkea ja työn perässä liikkumista.

Johan Kvarnström VK 6/2026 vp Elinkustannusten nousuun on puututtava kokonaisvaltaisemmin kohtuullistamalla sotemaksuja, parantamalla työmatkakuluvähennystä ja edistämällä liikenteen vihreää siirtymää, jotta riippuvuus fossiilisista polttoaineista vähenee.

Niina Malm VK 6/2026 vp Hallitus kiristää palkansaajien verotusta poistamalla ay-jäsenmaksun verovähennyksen, ja vaatimaton bensapaketti on täysi floppi, josta työn perässä ajavat eivät hyödy mitään.

Pinja Perholehto VK 6/2026 vp Hallitus kantaa vastuun valinnoistaan, sillä se korottaa asiakasmaksuja ja poistaa suojaosia mutta pitää suuryritysten yhteisöveron keventämistä tärkeämpänä kuin tavallisten suomalaisten arjessa pärjäämistä.

Pia Viitanen VK 6/2026 vp SDP:n vaihtoehdossa pieni- ja keskituloisten palkansaajien ja eläkkeensaajien verotus on hallituksen esitystä kevyempää, kun taas kokoomus leikkaisi eläkkeistä kaksi miljardia euroa.

Riitta Kaarisalo VK 6/2026 vp Pieni- ja keskituloiset eivät enää selviä arjen kustannuksista, joita hallitus on pahentanut toimeentulon heikennyksillä ja sairastamisen kalleudella, joten toimintatapaa pitäisi muuttaa.

Lauri Lyly VK 6/2026 vp Viime kauden inflaatio johtui Ukrainan sodasta ja energiakriisistä; lähivuosien sähkön riittävyys huolestuttaa, joten pääministerin pitäisi antaa aiheesta ilmoitus eduskunnalle.

Johanna Ojala-Niemelä VK 6/2026 vp Hallituspuolueiden puhe on elämästä vieraantunutta, sillä asumisen, liikenteen ja terveydenhuollon kulut kasvavat eikä kaikilla ole enää varaa julkiseen terveydenhuoltoon.

Paula Werning VK 6/2026 vp Hallituksen pitäisi katsoa kustannuksia tavallisen ihmisen kannalta, sillä palkan tai eläkkeen pitää riittää ruokaan, laskuihin, työmatkoihin ja lääkäriin.

Jani Kokko VK 6/2026 vp Työmatkakuluvähennyksen korotus on oikea mutta liian pieni askel, minkä lisäksi hallituksen pitäisi harkita uudelleen osa-aika- ja keikkatyötä hankaloittanutta suojaosien poistoa.

Timo Suhonen VK 6/2026 vp Hallituksen pitää kertoa, miten sen toimet ovat auttaneet vähävaraisia ja miten lasten tuki turvataan, kun sosiaalityöntekijöitä vähennetään hyvinvointialueilla säästöjen vuoksi.

Timo Suhonen VK 6/2026 vp Hallituksen leikkaukset ja kallis polttoaine ovat ajaneet kansan köyhyyteen, joten SDP palauttaisi työttömyysturvan suojaosat ja hoitotakuun, kohtuullistaisi asiakasmaksut ja parantaisi työmatkavähennystä.

Pinja Perholehto VK 6/2026 vp Puheet toivosta eivät riitä, sillä hallitus on kurittanut eniten vähävaraisimpia ja suomalaisten usko yhteiskunnan oikeudenmukaisuuteen horjuu, kun työttömyys ja lapsiperheköyhyys kasvavat.

Juha Viitala VK 6/2026 vp Hallituksen leikkaukset ja maksujen korotukset ovat heikentäneet pienituloisten toimeentuloa, joten työttömyysturvan suojaosa ja kahden viikon hoitotakuu on palautettava ja työmatkavähennyksestä hyödyttävä useamman.

Johanna Ojala-Niemelä VK 6/2026 vp Hallitus on kurittanut pienituloisimpia lisäten köyhyyttä ja asunnottomuutta, sen polttoainepaketti oli bluffi ja kohtuuttomat asiakasmaksut on peruttava, koska ihmiset lykkäävät niiden vuoksi hoitoa.

Lauri Lyly VK 6/2026 vp Työttömyyden pelko ja työttömyysturvan leikkaukset jarruttavat kulutusta ja taloutta, joten työttömiä pitäisi aktivoida palauttamalla suojaosa ja hyödyntämällä työttömyysaikaa osaamisen kehittämiseen.

Tytti Tuppurainen VK 6/2026 vp Toisin kuin aiemmissa kriiseissä, nyt rikkaat rikastuvat ja köyhät köyhtyvät, mikä johtuu hallituksen tulonsiirtoleikkauksista ja asiakasmaksujen korotuksista eikä talouden rakennemuutoksesta.

Ville Merinen VK 6/2026 vp Hallituksen sosiaali- ja terveysministerien kommentit osoittavat, ettei ministeriaitio tavoita todellisuutta, jossa ihmiset joutuvat valitsemaan ruuan, lääkkeiden ja hoidon välillä.

Saku Nikkanen VK 6/2026 vp Polttoaineen hinta vaikuttaa työn ja elämisen edellytyksiin pitkien välimatkojen alueilla, mutta hallituksen polttoainepaketti jäi vaatimattomaksi eikä auta suurta osaa autoilijoista.

Johan Kvarnström VK 6/2026 vp Hallituksen politiikka rikastuttaa rikkaita ja köyhdyttää köyhiä, eikä se ole torjunut massatyöttömyyttä tai lapsiköyhyyttä; elinkustannusten nousuun on puututtava kokonaisvaltaisemmin.

Pia Hiltunen VK 6/2026 vp Arjen kustannukset ovat nousseet laajasti, polttoainepaketti hyödyttää liian pientä joukkoa ja osa-aikatyön kannattavuuden vuoksi suojaosat pitäisi palauttaa.

Helena Marttila VK 6/2026 vp Hallituksen veronkevennykset ja etuusleikkaukset rikastuttavat rikkaita ja köyhdyttävät köyhiä, mikä on vienyt arvioiden mukaan yli 30 000 lasta köyhyyteen ja loitontanut Suomea köyhyyden vähentämistavoitteesta.

Timo Suhonen VK 6/2026 vp Perussuomalaisten viesti on ristiriitainen, koska edustaja Lundén kehuu hallituksen sopua, vaikka puolueen eduskuntaryhmän puheenjohtaja antoi sille arvosanan viisi.

Saku Nikkanen VK 6/2026 vp Perussuomalaiset leikkasivat pienituloisilta vaalilupauksistaan huolimatta, eikä hallituksella ole näyttää tuloksia ennätystyöttömyyden, ennätysvelan ja ennätyskalliin bensan lisäksi.

Niina Malm VK 6/2026 vp SDP haluaa parantaa työmatkavähennystä, palauttaa suojaosat ja kahden viikon hoitotakuun, vahvistaa kotitalousvähennystä sekä kohtuullistaa terveydenhuollon asiakasmaksuja.

Eveliina Heinäluoma VK 6/2026 vp Perussuomalaiset hyväksyivät hallituksessa riittämättömän bensasovun eivätkä voi nyt irtisanoutua siitä, ja kallis 850 miljoonan euron yhteisöveron alennus pitäisi jättää tekemättä.

Lauri Lyly VK 6/2026 vp Maailmanmarkkinahintaa vastaan ei pystytä taistelemaan rahalla, joten 300 miljoonaa euroa olisi kohdentunut pumppuhinnan alentamista paremmin työmatkavähennyksen kaltaisiin keinoihin.

Marko Asell VK 6/2026 vp Hallitus riitelee arjen kallistuessa, joten SDP esittää työmatkakuluvähennyksen parantamista, asiakasmaksujen korotusten kohtuullistamista ja kahden viikon hoitotakuun palauttamista.

KESK 2l puheenvuoroa

Markku Siponen VK 6/2026 vp Hallituksen polttoainepaketti ei helpota tilannetta; keskusta kiristäisi datakeskusten sähköverotusta, poistaisi asteittain kotitalouksien sähköveron ja lisäisi tienpidon rahoitusta sekä työmatkavähennystä.

Markku Siponen VK 6/2026 vp Keskusta ei hyväksy terveydenhuollon asiakasmaksujen korotuksia, jotka kohdistuvat pienituloisiin ja ikääntyneisiin ja nostavat leikkauksen ja sairaalahoidon enimmäislaskun 125 eurosta 484 euroon.

Antti Kaikkonen VK 6/2026 vp Datakeskukset nostavat sähkön hintaa eivätkä hallituksen toimet riitä, joten keskusta ehdottaa datakeskusten rahoittamaa pakkaspuskuria ja niille lisäveroa kotitalouksien sähköveron laskemiseksi.

Antti Kurvinen VK 6/2026 vp Datakeskukset kuormittavat sähköverkkoa ja hintapiikit ovat jo yli 50 senttiä, joten keskusta tarjoaa pakkaspuskuria: datakeskuksilta lisämaksuja, kotitalouksilta sähkövero pois ja rahat puhtaaseen energiaan.

Mika Lintilä VK 6/2026 vp Kustannusnousuun tarvitaan syyttelyn sijaan keinoja, kuten sähkön maakaapeloinnin takarajan siirto vuodesta 2036 eteenpäin, mikä ei maksaisi mitään ja hillitsisi siirtohintoja.

Antti Kurvinen VK 6/2026 vp Polttoainepaketti ansaitsee hylätyn arvosanan, koska sen olisi pitänyt olla vähintään kaksinkertainen eikä se paranna tavallisen työmatkan verovähennystä, ja teiden kunnossapidosta leikataan.

Hannu Hoskonen VK 6/2026 vp Sähkö on kallista, koska kotimaista tuotantotehoa ja yhdistettyä sähkön ja lämmön tuotantoa on purettu, eikä uusi ydinvoima auta pian, sillä sen rakentaminen kestää yli kymmenen vuotta.

Hanna Räsänen VK 6/2026 vp Itäisen Suomen tuulivoiman pullonkaula pitäisi avata yhdistämällä tuulivoima ja tutkateknologia, mikä parantaisi samalla rajaturvallisuutta, energiantuotantoa ja alueen elinvoimaa, ja hallituksen pitäisi edistää ratkaisua aktiivisemmin.

Olga Oinas-Panuma VK 6/2026 vp Hintojen noustessa hallituspuolueet riitelevät keskenään eivätkä tee mitään, ja hallituksen pitäisi kertoa, mitä se aikoo tehdä Pohjois- ja Itä-Suomen korkeille sähkön siirtohinnoille.

Jouni Ovaska VK 6/2026 vp Hallituksen tuki kuljetusalalle ja maataloudelle on pieni eikä auta nyt, ammattidiesel viivästyy, eikä hallitus näytä varautuneen päästökaupan ja jakeluvelvoitteen nostamaan polttoaineen litrahintaan vuonna 2028.

Anne Kalmari VK 6/2026 vp Hallitus leikkaa pienituloisilta ja hyödyttää suuryrityksiä eikä helpota kotitalouksien kustannuspainetta, vaikka kerää polttoaineista ennätysmäärän veroja ja aikoo aloittaa liikenteen päästökaupan etuajassa.

Vesa Kallio VK 6/2026 vp Maataloustuet halventavat ruokaa kaupassa, eikä hallituksen 30 miljoonan euron apu riitä, kun maatalouden tuotantokustannukset nousevat tänä vuonna lähes 500 miljoonalla eurolla.

Markus Lohi VK 6/2026 vp Hallituksen kaikki veronalennukset on tehty velaksi; polttoainevero pitäisi laskea EU-minimiin osana rohkeaa liikenteen verotuksen kokonaisuudistusta, joka estäisi verotulojen sulamisen.

Mauri Kontu VK 6/2026 vp Monopoliasemassa olevat sähkönsiirtoyhtiöt tuottavat poikkeuksellisen suuria voittoja kuluttajien kustannuksella, joten hallituksen pitäisi kertoa, kohtuullistaako se hinnoittelua ja kiristääkö valvontaa.

Antti Kurvinen VK 6/2026 vp Orpon hallitus on veronkorotuksilla, kotitalousvähennyksen heikennyksillä ja välinpitämättömyydellä työttömyyttä kohtaan luonut talouteen huonon kierteen, jossa epävarmuus saa keskituloiset säästämään.

Eeva Kalli VK 6/2026 vp Hallitus on etääntynyt ihmisten todellisuudesta ja kasvattanut heidän taakkaansa etenkin sote-asiakasmaksuilla, vaikka moni joutuu jo karsimaan välttämättömistä menoista.

Vesa Kallio VK 6/2026 vp Ministeriön muistio ei löytänyt yhtä suositeltavaa tapaa hyvittää ETS 2 -päästökaupan kustannuksia maataloudelle, eikä jatkotoimia ole näkynyt, vaikka viljelijätkin kuuluvat tavallisiin suomalaisiin.

Mika Riipi VK 6/2026 vp Liian markkinaehtoinen energiapolitiikka on osaltaan jättänyt yli 300 000 kotitaloutta energiaköyhyyteen, joten tuotantoa pitäisi hajauttaa lähemmäs kulutusta myös Itä-Suomeen.

Tuomas Kettunen VK 6/2026 vp Välittävä Suomi edellyttäisi kohtuuhintaisia työmatkoja koko maassa, joten polttoaineiden korkeista hinnoista kertynyt arvonlisäveron lisätuotto pitäisi kohdentaa autoilijoille.

Tuomas Kettunen VK 6/2026 vp Noin 300 miljoonan euron veronalennus tuo vain 4–4,5 senttiä litralta eikä näy pumpulla, ja perussuomalaiset ovat aikaistaneet kansallisen päästökaupan vuoteen 2027.

Tuomas Kettunen VK 6/2026 vp Päästökauppaan olisi voitu siirtyä myöhemmin, ja polttoaineveron kevennykseen käytetyt 300 miljoonaa euroa olisi kannattanut kohdentaa tie- ja rataverkon kunnostamiseen.

VIHR 8 puheenvuoroa

Oras Tynkkynen VK 6/2026 vp Suomalainen unelma murenee, kun politiikassa suositaan parhaiten pärjääviä; hallitus ei ole syypää sotiin mutta on vastuussa terveydenhuollon maksujen korotuksista ja suojaosien lakkauttamisesta.

Oras Tynkkynen VK 6/2026 vp Hallitus on heikentänyt hyvinvointiyhteiskunnan turvaverkkoja, eikä ajatusta suomalaisten omista turvaverkoista voi hyväksyä, koska yhteiskunnan menestys on rakentunut yhteiselle huolenpidolle.

Jenni Pitko VK 6/2026 vp Halpaa bensaa ei pidä luvata, vaan irtautumista fossiilisista polttoaineista on kiihdytettävä, koska kotimaiset biopolttoaineet lisäävät omavaraisuutta ja huoltovarmuutta.

Inka Hopsu VK 6/2026 vp Tuki kuuluu ihmisille eikä polttoaineille, joten suojaosat pitää palauttaa, veroalet kohdentaa pienituloisille, hoitoonpääsyä nopeuttaa ja asiakasmaksuja laskea.

Oras Tynkkynen VK 6/2026 vp Sosiaaliturvaleikkaukset ja asiakasmaksujen korotukset heikentävät nekin ostovoimaa, ja hallituksen linja on epäoikeudenmukainen, koska veronkevennykset hyödyttävät suurituloisia ja leikkaukset iskevät pienituloisiin.

Tiina Elo VK 6/2026 vp Hallituksen leikkaukset osuvat kovimmin työttömiin ja pienipalkkaisiin, ja fossiiliriippuvuuden syventämisen sijaan suomalaisia pitäisi tukea irtautumaan fossiilisista polttoaineista.

Inka Hopsu VK 6/2026 vp Energiakriisi johtuu riippuvuudesta fossiilisista polttoaineista, ja hallitus on lisännyt pienituloisten ahdinkoa korottamalla asiakasmaksuja sekä joukkoliikenteen arvonlisäveroa ja jarruttamalla vihreää siirtymää.

Tiina Elo VK 6/2026 vp Polttoaineiden kallis hinta johtuu riippuvuudesta tuontiöljystä, jota hallitus on syventänyt veronkevennyksillä samalla kun sen päätökset ovat lisänneet pienituloisuutta ja kasvattaneet eriarvoisuutta.

VAS 6 puheenvuoroa

Timo Furuholm VK 6/2026 vp Hallituskausi on syventänyt köyhyyttä, kun rikkaille annetaan veronalennuksia ja sairastamista kallistetaan; vasemmistoliitto palauttaisi suojaosat ja työttömyysturvan lapsikorotuksen.

Timo Furuholm VK 6/2026 vp Hallitus on epäonnistunut työllisyys- ja talouslupauksissaan ja leikannut tietoisesti pienituloisilta lapsiperheiltä, joten sen on kerrottava, miten se muuttaa suuntaa lapsiperheköyhyyden vähentämiseksi.

Minja Koskela VK 6/2026 vp Hallituksen sosiaaliturvaleikkaukset ja asiakasmaksujen korotukset ajavat ihmisiä pakkomuuttoihin ja leipäjonoihin ja saavat pienituloiset perumaan leikkauksia, minkä seurauksena Suomeen on palannut nälkä.

Mai Kivelä VK 6/2026 vp Hallituksen leikkaukset ovat kääntäneet asunnottomuuden kasvuun ja tuoneet köyhyyteen perustuvan asunnottomuuden takaisin, joten asuntoministerin on kerrottava, onko tehty tarpeeksi.

Pia Lohikoski VK 6/2026 vp Hallitus toistaa 1990-luvun laman virheitä leikkaamalla palveluista ja sosiaaliturvasta, mikä syventää lapsiperheköyhyyttä samalla kun rikkaimpien ja suuryritysten verotusta kevennetään.

Johannes Yrttiaho VK 6/2026 vp Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen korotusten sijaan hallituksen pitäisi leikata nopeasti kasvavia sotilasmenoja valtiovarainministeriön esityksen mukaisesti.

R 2 puheenvuoroa

Mats Löfström VK 6/2026 vp Ongelmien juuret ovat kaukana Suomesta eikä oppositio tarjoa konkreettisia esityksiä; ruotsalainen ryhmä pitää valitettavana, ettei hallitus selvittänyt polttoaineen arvonlisäveron väliaikaista alentamista.

Mats Löfström VK 6/2026 vp Kriisistä selvitään, mutta nuorten tulevaisuudenuskon heikennyttyä on kuunneltava suomalaisia ja ryhdyttävä toimiin, jotka pitävät uskoa tulevaisuuteen yllä kasvavista kustannuksista huolimatta.

KD 3 puheenvuoroa

Päivi Räsänen VK 6/2026 vp Taloutta tasapainotettaessa on puolustettu perheitä ja pienimpiä eläkkeitä, koska vastuullinen talouspolitiikka on sosiaalista oikeudenmukaisuutta; asiakasmaksut eivät saa estää hoitoon hakeutumista.

Päivi Räsänen VK 6/2026 vp Oppositio ei kerro, miten esityksensä rahoitettaisiin, vaikka valtion velan korkomenot voivat nousta 8–10 miljardiin euroon ja eduskunnan enemmistö on sitoutunut velkajarruun.

Peter Östman VK 6/2026 vp Suomen ongelma ei ole hyvätuloisten paljous, vaan se, että paljon veroja maksavia hyvätuloisia on liian vähän, vaikka vasemmisto puhuu heistä kielteisesti.

LIIK 2 puheenvuoroa

Harry Harkimo VK 6/2026 vp Suomalaisten usko tulevaisuuteen hiipuu johtajuuden puutteen vuoksi; velkajarrun sijaan tarvitaan uskottava pitkäjänteinen kasvuohjelma ja rakennemuutoksia.

Harry Harkimo VK 6/2026 vp Hallitus on jäljessä kaikessa, sillä datakeskuksille ei ole yhtenäisiä sääntöjä eikä tekoälyn aiheuttamiin irtisanomisiin näytä olevan varauduttu.

MUUT 13 puheenvuoroa

Sari Multala VK 6/2026 vp Hallitus on vahvistanut työssäkäyvien ostovoimaa veronkevennyksillä ja rahoittaa kohdennetun polttoainetuen säästämällä muualta eikä lisävelalla.

Sari Multala VK 6/2026 vp Hallitus panostaa koulutukseen ja nuorten työllistymiseen, edistää ydinvoimaa ja säätökykyä sähkön hinnan kohtuullistamiseksi sekä auttaa pitkää työmatkaa kulkevia korottamalla vähennyksen enimmäismäärää.

Petteri Orpo VK 6/2026 vp Talouskasvu luo työpaikkoja ja on ainoa keino huolehtia heikoimmista, minkä lisäksi sähkö riittää kantaverkkoinvestoinneilla, ydinvoimalla ja datakeskusten priorisoinnilla.

Riikka Purra VK 6/2026 vp Hallitus on keventänyt arjen ja autoilun kustannuksia esimerkiksi polttoaineveroa alentamalla, kun taas SDP on sekä hallituksessa että oppositiossa ajanut kustannuksia nostavaa politiikkaa.

Petteri Orpo VK 6/2026 vp Sähköä riittää ja hinta pysyy kohtuullisena, kun jatketaan ydinvoiman ja siirtoverkon rakentamista, säädellään datakeskusten liittymistä verkkoon ja varmistetaan säätövoima.

Sari Multala VK 6/2026 vp Hallitus tuo lisäesityksiä säätövoimasta, koska tuulivoima heiluttaa sähkön hintaa, mutta viimeaikaiset investoinnit eivät vielä ensi talvena kasvata sähkön kysyntää.

Riikka Purra VK 6/2026 vp Palkansaajien verotus kevenee ja ostovoima paranee tällä hallituskaudella, ja SDP:n pitäisi kertoa, miten se rahoittaisi noin 250 miljoonan euron polttoainepakettinsa.

Wille Rydman VK 6/2026 vp Asiakasmaksujen suojakeinot ovat edelleen käytössä, ja maksukorotusten mahdollistaminen on alle kymmenesosa siitä miljardin leikkauksesta hyvinvointialueille, jota SDP:n riveistä on esitetty.

Matias Marttinen VK 6/2026 vp Korkeakoulutus suojaa nuoria työttömyydeltä, nuorten työllistymisseteli on osoittanut tarpeensa ja työmarkkinat piristyvät, vaikka työttömyyttä nostavat työelämän ulkopuolelta rekisteröityvät työnhakijat.

Anna-Kaisa Ikonen VK 6/2026 vp Työssäkäyvien perheiden ostovoima on vahvistunut, terveydenhuollon maksuista on tehty vapautuksia ja hyvinvointialueiden kannattaa seurata Etelä-Karjalan mallia maksuvaikeuksien vähentämiseksi.

Sari Multala VK 6/2026 vp Liikenteen päästökauppa on otettava käyttöön EU-sääntöjen vuoksi, koska muuten Suomi maksaisi muille maille hyötymättä itse; säävarman verkon määräajan pidentämiseen suhtaudutaan myönteisesti.

Sari Multala VK 6/2026 vp Väite kaiken kallistumisesta on virheellinen, koska kahdeksalla suomalaisella kymmenestä ostovoima on parantunut; hallitus on myös keventänyt verotusta ja edistänyt uutta sähköntuotantoa.

Sari Multala VK 6/2026 vp Samaa rahaa ei voi käyttää moneen kertaan, koska EU:n alijäämämenettelyssä toimet on rahoitettava, ja veronkevennysten uskotaan lisäävän taloudellista toimeliaisuutta, kulutusta ja verotuloja.

Lähteet ja tekotapa. Eduskunnan asiakirjat, täysistuntojen pöytäkirjat ja valiokuntien julkiset asiakirjat (eduskunnan avoin data, CC BY 4.0); kotimainen media; esitysten valmistelutiedot: valtioneuvoston hankeikkuna (CC BY 4.0), tilanne 2.11.2026. Valtiopäivä on koottu tekoälyavusteisesti: asiakirjojen ja puheenvuorojen tiivistelmät on tuotettu koneellisesti. Kansikuva on luotu tekoälyllä. Luvut ja asiakirjatunnukset tarkistetaan koneellisesti lähteistä. Tarkista sanamuodot linkitetystä alkuperäisestä lähteestä ennen lainaamista.